

KONGEBESØG

I Løbet af 6 År aflagde Kong Frederik d. 6. 3 Besøg i Thisted. Første Gang var den 21. Juni 1824, da han kom fra Børglum Kloster, hvor han havde overnattet. Rejsen gik langs med Vesterhavsstranden til Slettestrand, hvortil han ankom ved Middagstid, og Thisted nåedes om Aftenen; næste Dag gik Rejsen videre over Nykøbing. Da disse Kongebesøg ligner hinanden for en Del, indskrænkes Omtalen til de to sidste.

Besøget 1826 fandt Sted 19. og 20. Juni. Kongen ankom til Vilsund ud på Eftermiddagen ledsaget af sit Følge samt Amtmand Faye, der allerede havde modtaget ham i Nykøbing, hvor der kun var gjort et kortere Ophold. Ved Vilsund blev Majestæten modtaget af By- og Herredsfoged Lützhøft samt Justitsråd Langeland i Spidsen for et ridende Korps, der førte en Standard, der på den ene Side bar et kronet F. og M. indrammet af en Egekrands med Underskriften: Danmarks Lykke; på den anden Side sås F. C. C. og W. M. med Underskriften: Danmarks Håb. Det sidste var en fin Hentydning til den nylig stedfundne Forlovelse mellem Prins Frederik Carl Christian, senere Frederik d. 7. og Wilhelmine Marie, Frederik d. 6. Datter. Det ridende Korps vandt Majestæten allerhøjeste Bifald, dels ved sit smukke Udseende og dels ved sin militære Holdning, og under dets Ledsagelse gik Rejsen til Thisted, hvortil man nåede Kl. 8 om Aftenen under Kanonernes Torden. Avisen fortæller videre om Besøget: "På Torvet modtoges Hans Majestæt af Byens Borgerskab, der ved sine Manøvrer og smagfulde Uniform tildrog sig hans Opmærksomhed. Allerhøjst samme behagede derpå at afstige hos Herr Amtmand, Ridder og Dannebrogsmænd Faye, hvor han modtoges af Stedets og Omegnens gejstlige og civile Embedsmænd, som straks derpå blev stedet til Kur. Om Aftenen var den hele By illumineret og mangelsteds sås sindrige Transparenter, hvoriblandt følgende udmærkede sig: I Baggrunden af Herr Amtmand Fayes Port, dekoreret som Løvsal og oplyst med en Mængde Lamper var opstillet et 4 Alen højt Transparent, hvorpå i brændende Bogstaver stod:

"Dit Huses Lykke er Folket s Held! - Når Fædrelandet lykønsker Dig - Ædle Fyrste - Tolker det kun sit og Efterslægtens Håb - Fremsmilende - Bag dine Elskedes Brudekrands".

Den følgende Morgen begav Kongen sig, efter at have set Embedsmændenes Protokoller, taget Byens Mærkværdigheder i Øjesyn, ladet Borgervæbningen passere Revue o. s. v. til Plantagen, og efter en hastig serveret Frokost rejste han videre ned gennem Thy.

Byens Regnskaber oplyser, at der ikke blev sparet på Krudtet; der blev nemlig brugt i alt 75 Pd. til Kanonade, og Udgifterne beløb sig til 113 Rdl. 81

Skil. Sedler og Tegn, hvoraf Byen betalte $\frac{1}{3}$ og Amtet $\frac{2}{3}$.

Ved Besøget d. 21. Juni 1830 var Kong Frederik ledsaget af Svigersønnen Prins Frederik Carl Christian. Man kan ikke andet end undres over den Hurtighed, hvormed en sådan Rejse gik for sig og over alt det, den gamle Konge kunde overkomme at få at se. Ved denne Lejlighed blev Kongen modtaget ved Amtsgrænsen i Han Herred af Amtmand Faye, der sikkert nok har høstet Ros for de udmærkede Veje, som Kongen nu efterhånden havde fået Kendskab til ved sine Rejser i Thisted Amt. Middagen indtoges i Thorup Præstegård "og under Kanonernes Torden, Klokkernes Ringen og en talrig Folkemængdes Jubel indtraf man omtrent Kl. 6 om Eftermiddagen i Thisted" hvor Amtmand Faye var Kongens selvskevne Vært, medens Prinsen boede hos Byskriver, Cancelliråd Toft. Endnu samme Aften inspicerede Kongen Rådhuset, Plantagen, Hospitalet, Sprøjterne blev prøvede, ligesom Embedsmændenes Protokoller blev foreviste. "På Torvet, hvor en uoverskuelig Folkemængde havde forsamlet sig for at skue den elskede Landsfader, paraderede Byens Borgerkorps med vajende Faner og klingende Spil". Om Kongen havde Tid til at bese Illuminationen, hvori Byen strålede, forlyder der intet om, derimod tog Prinsen den i Øjesyn, ligesom han gav Kur til Embedsmændene. Næste Morgen gav Kongen Audiens, men allerede Kl. 7 foregik Afrejsen, og den "glade Dag, da Thistedes Indvånere havde den Lykke at gense deres elskede Konge", var forbi.

Kun en Gang besøgte Kong Kristian d. 8. Thisted nemlig den 16. og 17. Juli 1842.

I Avisen for Lørdag d. 16. Juli, samme Dag som Kongen ankom, havde Redaktør Lund som Indledning til Festen skrevet et Hyldestdigt, som begyndte således:

"Velkommen Konge, til vor fjærne Egne,
Glad alles Jubel lyder Dig imøde",

og atter måtte gamle Amtmand Faye modtage Kongen, der ankom ved Midnatstid; "Gaderne var illuminerede, Kanonerne tordnede og Folket jublede, medens Kongen kørte gennem Gaderne forbi det nye Havneanlæg, der var oplyst med Begfakler". Søndag Formiddag overværede Kongen Gudstjenesten, hvorefter Borgerkorpset, der var opstillet på Torvet, inspiceredes og vandt Majestæten Tilfredshed. Og nu gik Turen videre til Hospitalet, til Brandkorpsets Parade, til den ny Havn, hvor noget så raffineret, som et smukt dekoreret Fartøj bemanded med raske Søgutter, der under Hurraråb hilsede Kongen samtidigt med, at der blev affyret 27 Kanonskud, var udtænkt, og dermed havde Havnen endelig fået sin officielle Indvielse. Efter at den ny Toldbodbygning og

Toldvæsenets Protokoller var eftersete, kom Turen til Skolen. Her var alt forberedt på det omhyggeligste, en stor Hovedrengøring havde fundet Sted, og i samme Anledning var Skolens Inventar blevet malet. ”Børnene blev eksaminerede i de forskellige Videnskaber, og Hans Majestæt yttrede sin Tilfredshed med sammes Fremgang”. Videre gik det til Rådhuset, hvor Kommunalbestyrelsen måtte gøre Rede for Byens Regnskaber, ved hvilken Lejlighed Kongen udtalte Ønskeligheden af en Dampskibsforbindelse med København over Ålborg og tilbød at støtte Sagen ved at deltage med nogle Aktier. Dernæst blev Amtsrådet præsenteret, og efter et Besøg i Arrestlokalerne, hvor Kongen bemærkede, at de burde opvarmes om Vinteren, var den alvorlige Del for denne Dag forbi. Hos Gæstgiver Werner, Royal, havde Kommunalbestyrelsen arrangeret en Dinér, hvori Kongen med Følge deltog tilligemed en Mængde af Byens og Omegnens Beboere. I en Tale tilkendegav Hans Majestæt sin allerhøjeste Tilfredshed med hvad han havde set og udbragte en Skål for Byens Opkomst og Flor. Om Aftenen besøgte Plantagen, der var ”brilliant oplyst med Lamper, og hvor der sås en Transparent med det kongelige Navnechiffer omslynget af Blomsterguirlander og hvorunder læstes følgende af Danmarks ældste Digter, Conferentsråd Faye, forfattede Strofer:

”På Frederiks Vej’ til Ærens Tinding
Opfører du en Bygning skøn.
Dit Arbejd’ blev kun Folkets Vinding
Men Folkets Kærlighed din Løn”.

Mandag Formiddag blev ”på det nøjagtigste Justitsbetjentenes Protokoller gennemgaaede”, hvorefter Rejsen gik til Hanstholm for at se på Opførelsen af det ny Fyrtårn. Ved Tilbagekomsten gjaldt Turen igen Plantagen, hvor Besøget afsluttes med Taler, Leveråb og Kanonsalut. Næste Morgen foregik Afrejsen til Vilsund; men ”altfor hastig hensvunde de glade Dage, som vor elskede Landsfader tilbragte i vor Midte, og hvilke stedse ville forblive i kjer og og taknemlig Erindring blandt Thisted Byes Indvånere”.

Havde man gjort sig Anstrængelser ved de omtalte Kongebesøg, var det alligevel ikke noget imod det, der blev præsteret, da Kong Frederik d. 7. sammen med Grevinde Danner aflagde Byen et Besøg 1852. Allerede i 1846 havde han også som Kronprins været i Thisted og var bleven modtaget med Æresport, Transparenter og den uundgåelige Kanonade, men nu kom han som Grundlovens Giver, som Sejerherre i den afsluttede Treårskrig, så det var intet Under, at Begejstringen skyllede over alle Bredder.

Kongen ankom Lørdag Aften med Damperen ”Limfjorden” Kl. 9½ d. 19. Juni og blev modtaget ved en Æresport, der var oprejst på Havnepladsen, med en Velkomstsang af Sangforeningen og en Tale af Byfoged Nellemann, der bød Kongen og hans Gemalinde Velkommen, ”hvorefter det høje Par til

Fods begav sig til Amtmandsboligen gennem de illuminerede og flagprydede Gader. Ved Ankomsten blev Kommunalbestyrelsen og Gejstligheden modtaget i Audiens, hvorefter Publikum uden for Kongens Bopæl samlede sig og afsang en af Herr Konsul Bendixsen forfattet Velkomstsang: Thyboens Hilsen til hans elskede Fyrste, Hs. Maj. Kong Frederik den Syvende og Allerhøjstsammes Gemalinde”. Af Sangen anføres følgende:

Om Thyland siges til dets Pris,
at der er godt at være,
at Gæstfrihed på gammel Vis,
der holdes højt i Ære.
Og så det var, og så det er,
og så det bliver altid her.
Men se sin Konge, som sin Gjæst
for Thyboen er en Højtidsfest.

Thi Hjertet ærligt for Dig slår
Kong Frederik! Og hvor og når
Du med Din Hustru træder ind,
I mødes af et klærligt Sind.
Velkommen her, velkommen vær,
velkommen med Din Hjertenskjær!
En sådan Hilsen, ærlig talt
i Thye genlyder overalt.

Ud på Aftenen besøgte Herskaberne Plantagen, hvor der over Indgangen var anbragt følgende Indskrift:

Elskede Konge træd ind i vor Lund,
Lad dig forlyste iblandt os en Stund.

Af Kommunalbestyrelsen var opført en ”Veranda”, hvor der blev indtaget en ”Collation”, ligesom Sangforeningen igen afsang en Sang, i hvilken Grevinde Danner heller ikke blev glemt. Kommunalbestyrelsens Formand Købmand Jacobsen tolkede ”den Glæde, der besjælede enhver af Byens Indvånere ved at have deres elskede Konge med Gemalinde i deres Midte”. Kongen takkede og udbragte en Skål for By og Amt, for hvilken Amtmand Rosenkrantz takkede. Ved Afgangen fra Plantagen blev der afbrændt et Fyrværkeri, og efter et kort Besøg ved Dansesalonen bragte Sangforeningen endnu en Gang Kongen en Hilsen, ”hvilket af Folket ledsagedes af rungende Hurraråb”.

Næste Dag overværede Kongen og Gemalinde Gudstjenesten, hvor Provst Michelsen prædikede, og efter Hjemkomsten fra Kirken gav Kongen Audiens, ”hvorefter Grevinde Danner ønskede at se Kommunalbestyrelsen og hjertelig takkede den for den gode Modtagelse, der var bleven den høje Gemal og hende til Del, og hvilken glædede hende så meget inderligere, fordi hun så, hvor meget det havde glædet Hans Majestæt.” Til det påfølgende Middagstaffel var indbudt nogle af Kommunalbestyrelsen, Borgerkaptejnen o. fl. med deres Koner; Amtmanden udbragte Kongens Skål og Byfogden Grevinde Danners, ligesom Hans Majestæt udbragte en Toast for Thylands Beboere, og Amtmanden takkede. Om Aftenen overværedes en Forestilling i Teatret, hvor

det "Millerske" Selskab spillede: "Tre for Een" af Erik Bøgh og "Abekatten". Forestillingen indledes med en Sang, forfattet af Cand. Wittrog, ligesom der fra Scenen blev fremsagt en Prolog. Efter Forestillingen udbragte en Pastor Hansen et Hurra "for den Kærminde, som vor elskede Konge og Gemalinde ved deres allerhøjeste Nærværelse havde indflettet i den Krans, der lades os tilbage, når Danmarks venlige Strømme førte højstamme andetsteds hen i Riget, for også der at modtage den samme Overbevisning, som vi håbede Hans Majestæt medbragte her fra Byen: nemlig Overbevisningen om det danske Folks urokkelige Trofasthed og Kærlighed til Konge og Gemalinde". Kongen takkede "synlig dybt bevæget" og bad "samtlige Tilstedeværende at bringe deres Venner og Bekendtere hans og hans Kones varmeste Tak og hjerteligste Taksigelse". Næste Dag besøgte

Kongen Kirken og så også Byggepladsen, hvor det ny Rådhus skulde ligge. 2Kl. 10½ var Afskedsstunden, og det forsamlede trofaste Folk så med bevæget Sind den elskede Konge og Gemalinde vandre ned til det Skib, der skulde føre dem bort". På Havnepladsen takkede Borgerrepræsentationens Formand på Byens Vegne for det uforglemmelige Besøg, og for hvad Hans Majestæts Regering havde gjort for den, navnlig med Hensyn til Dampskibsfarten, og for hvad Hans Majestæt havde lovet at ville gøre. Derefter udbad Sangforeningens Formand Cand. Wittrog sig Tilladelse til at afsynge et Levvel; efter at "Farvel, Kong Frederik, stevn da over Bølge fra Thylands Kyst" var afsunget, afsejlede de høje Gæster under Hurraråb og Kanonsalut.

Kilder: Thisted Amts Avis og Byens Regnskaber.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1924, side 170-176)